Anul XII — Sibiiu, Sâmbătă 1/13 Aprilie 1895 — Nr. 74

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Românii și Slavii.

(L.) Lucru ciudat: „*Srpska Zastava*“, organul liberalilor din Sêrbia, nu s'a mulțumit cu rĕspunsul ce am dat articolului seu în care dăscălea pe Români și Sêrbi, ci revine a doua-oară asupra relațiunilor ce trebue sĕ existe între noi și Sêrbii din Ungaria.

Deși ziarul sêrbesc își dă aerul că este bine informat asupra mișcărilor privitoare la chestia naționalităților din Ungaria, citênd chiar și broșura dlui G. Meitani scrisă în București — pe basa căreia ne presentă pe toți Românii daco-românișți, deci primejdioși și pentru Sêrbia — totuși scrisele sale par a căuta anume sĕ aducă servicii numai Ungurilor.

Nouĕ Românilor, ne aduce anume învinuirea că ne temem de Slavi, că îndeosebi A. Mocsonyi, „actualul (?) șef al Românilor“ zice într'una, că Românii și Ungurii trebue sĕ se împace, pentru a putè da piept năvălirilor slave... Deci, când Românii caută a-'i atrage în lupta lor contra Ungurilor și pe Sêrbi, nu sûnt sinceri...

Articolul seu culminează în următoarele:

„Astfel de declarații dovedesc, că Românii ei înșiși se prețuesc puțin pe sine și lupta lor contra Ungurilor. Numai câteva declarațiuni încă de felul acesteia, și lumea se va convinge, că nici nu trebue luată așa serios lupta pe care Românii o poartă contra Ungurilor“.

Urmează apoi, drept consecuență, ca Sêrbii din Ungaria sĕ nu caute alianță decât cu... Maghiarii!

Trebue sĕ fii din Belgrad, pentru-ca sĕ scrii astfel de stupidități.

Din faptul că multă vreme, Românii bănățeni, călăuziți de dl Babeș, șeful de pie memorie, au purtat luptă înverșunată contra Sêrbilor, adese-ori chiar și pentru cause, căror n'ar fi trebuit sĕ li-se dee prea mare însemnătate, organul liberal din Belgrad trage conclusia, că toți Românii din Ungaria le sûnt reuvoitori concetățenilor lor Sêrbi. Ba sûntem chiar și ingrați, deoare-ce cu toate-că Sêrbii ne au împrumutat o mulțime de cuvinte din limba lor, cu toate-că însăși România a devenit independentă deodată cu Sêrbia, totuși „între Români se găsesc bărbați politici, care se tem de curentul panslav“...

Așa scrie „*Srpska Zastava*“.

Rĕmâne, fără îndoeală, ca cetitorii se ghîcească ei înșiși, cum cuvintele de origine slavă ni le-au împrumutat tocmai Sêrbii și de ce noi trebue sĕ le fim mulțumitori Sêrbilor, pentru-că „România a devenit independentă deodată cu Sêrbia.“ Tot așa, remâne ca ziarul din Belgrad sĕ arate, întru cât Ungurii, cari se tem și ei toți de „colosul dela nord“, sûnt mai puțin primejdioși pentru Sêrbi, de cât Românii.

Un lucru la tot casul este dator sĕ spună: Se identifică Sêrbii din regatul lui Milan cu tendințele acelor Slavi dela Nord, de cari Românii și Ungurii sûnt amenințați?

Pentrucă dacă se identifică, nu înțelegem dragostea lor pentru Unguri. Ear' dacă nu, este neesplicabilă acusarea ce ne-o aduce nouĕ, Românilor.

La tot casul, bine ar face organul din regatul lui Milan sĕ nu se amestice în daraverile cetățenilor din regatul ungar.

Nu-'și au Sêrbii miseriile lor d'acasă, încurcate cum în nici un stat nu se mai pomenește, ci vreau sĕ descurce și pe ale noastre?

„Tribuniștii și partidul catolic“. Sub acest titlu, mai multe foi din Budapesta publică următoarele:

„*George Bogdan-Duică*, redactorul rĕsponsabil al „*Tribunei*“ a petrecut zilele trecute în Budapesta și a cercetat pe bărbații conducĕtori ai partidului poporal, sĕ afle că la ce concesiuni ar putè conta Românii cari stau pe basa programului Sibiian, din partea partidului catolic, dacă în schimb Românii la alegerile generale vor vota pentru candidații partidului poporal. Redactorul „Tribunei — după-cum scrie *Kel. Ert.* — s'a hotărît la acest pas din însărcinarea comitetului național român. Așa sĕ vede însĕ, că sondarea n'a avut succesul dorit, pentru-că ultraiștii români și față cu partidul poporal accentuează ținuta lor intransigentă“.

La acestea avem de observat următoarele:

Dl *G. Bogdan Duică* nu a fost în „zilele trecute“ la Budapesta și la „conducĕtorii“ partidului poporal.

Nici un „comitet național“ nu 'l-a „însărcinat“ nici-odată pe dl Bogdan-Duică sĕ vorbească cu catolicii de „concesiuni“.

„Sondarea“ sĕ reduce la un interview făcut acum patru luni contelui Zichy Nándor, în calitate de șef al unui partid, care între Unguri vrea soluțiunea cea mai favorabilă a chestiei naționale; ear' interwiewul 'l-a făcut un ziarist curios a știi, când sĕ poate, mai multe, și mai lămurite lucruri decât sĕ vorbește în programul partidului poporal.

Chestiunea noastră. „*Revue d'Orient*“, ziarul șovinist ovreesc-maghiar scris în franțuzește la Budapesta, își exprimă în 9 Aprilie bucuria, că dl Cantilli la Paris nu mai găsește în presa franceză atâta ospitalitate ca mai nainte, constată că-i „drept că „*Tribuna*“ din Sibiiu continuă campania pe același vechiu ton“, dar' că Ungurii nu mai sûnt așa de „atenți“ și că totuși — de ce totuși aveți un totuși? — caută sĕ arete ce mare abis este între aspirațiunile daco-române și drepturile statului maghiar. Și aici scoate ca pe un *Deus ex machina* pe dl — Jancsó Benedek la lumină! Cartea dlui Eugen Brote a venit tocmai la timp și din acest punct de vedere. Ear' Jancsó va trebui așadar' sĕ mai asude multicel.

Politica în biserică. Zilele aceste preotul Findenik, membru al societății Isus, predicând în biserica spitalului mare din Presburg, după-ce a arĕtat cum unii dintre șefii bisericii catolice nu apară cu destulă putere religia, făcênd alusie la Vaszáry, 'l-a numit „ființă mârșavă“. Provincialul societății, pater Widmann anunță acum, că a destituit din postul seu pe Findenik, pentrucă el de pe amvon a proferat înjurii contra primatelui catolicilor din Ungaria.

Papa conciliant. Întreaga presă italiană înregistrează cu plăcută surprindere faptul, că aducêndu-'i-se la cunoștință logodna principesei Helena de Orleans cu principele Aosta, Papa a felicitat pe tinĕra păreche. E primul cas, că Papa sĕ felicite pe un membru al casei de Savoya.

MARTIRII.

Sibiiu, în Vinerea patimilor 1895.

Lumea creștină sĕrbează astăzi aniversarea celei mai teribile tragedii: moartea sângeroasă de martir a Mântuitorului lumii, îndurată pentru *lumina* și *adevĕr* și pentru fericirea celor-ce 'l-au restignit pe cruce...

N'a fost acesta primul martiragiu, despre care ne povestește istoria, dar' a fost cel mai teribil, cel mai îngrozitor, căci cel-ce 'și-a vĕrsat sângele pentru principiile propovĕduite de el, a fost Dumnezeul întrupat, și cei care 'l-au restignit pe cruce au fost făpturile lui, cărora vieață El le-a dat, și lumină și fericire...

Și tragedia aceasta s'a repețit de atâtea-ori! De atâtea-ori au îndurat suferinți, chinuri și moarte cei care propoveduiau adevĕrul și lumina, și cei-ce doriau fericirea neamului lor întreg.

Creștinismul a cerut cele mai mari jertfe, a cerut moartea sângeroasă a întemeietorului lui, tot el a ajuns mai curênd și la biruință.

Jertfe au cerut, jertfe mari și sângeroase și celelalte principii întemeiate pe adevĕr și lumină.

Unul dintre aceste principii este libertatea, propovĕduită mai întâiu de cel mai mare martir al lumii, de Mântuitorul sfânt însuși. Și multe veacuri au trecut și sânge mult s'a vĕrsat până când principiul acesta a biruit; *om s'a făcut egal cu om și nu-i sclavul asemenilor sei...*

Creștinismul sfințit pe crucea chinurilor și cu sânge de martir, viețuește astăzi după atâtea veacuri de persecuții, cari n'au fost deajuns sĕ-'l steargă din inimile credincioșilor. Și creștinii adoară astăzi și 'i-se închină Lui, Celui care pentru credința lor s'au jertfit.

Astfel s'a întêmplat și cu celelalte principii întemeiate pe adevĕr... Astfel a fost sfințită pe crucea chinurilor și cu sânge de martir *libertatea*, și acelora, care pentru libertate s'au jertfit li-se închină astăzi toți care au parte de ea.

Am avut și noi martirii libertății noastre, cari vieața și sângele 'și-'l-au dat pentru-ca sĕ avem și noi parte de ea. Dar' suferințele îndurate de ei și chinurile și sângele lor de martir curs cu îmbelșugare, n'au fost de ajuns... Martiragiul poporului român n'a încetat deodată cu ultima picătură de sânge vĕrsat pentru libertatea și drepturile sale; el se continuă și astăzi și se va continua Dumnezu știe până când...

Și avem și astăzi martiri, care pentru libertate, adevĕr și drepturile noastre se jertfesc și îndură grele suferințe... Cătră ei, la locul suferințelor lor ne sboară gândirea astăzi, când lumea creștină îl sĕrbează și 'i-se închină celui mai mare martir al seu.

Ne închinăm și noi acestor martiri ai iubirii de neam și rugându-ne la mormêntul Martirului lumii, ne rugăm pentru ei, pentru ușurarea suferințelor lor. Ne rugăm celui-ce pentru adevĕr s'a jertfit, cu douĕzeci de veacuri mai nainte, și îi cerem îndurarea Lui sfântă pentru cei-ce și astăzi, după douĕzeci de veacuri lungi, sufer...

Popor brav.

„*Foaia Poporului*“ primește din Șarașul-săsesc o mică corespondență, care dovedește cât este de harnic și deșteptat poporul nostru, și aceasta mai ales de când „*Foaia Poporului*“ a străbătut aproape în fiecare comună românească din Ardeal.

Publicăm și noi corespondența aceasta:

Șarașul-săsesc, în sĕpt. patimilor 1895.

Onorată Redacțiune!

În comuna noastră sûnt cam 100 familii române, de amêndouĕ confesiuni, dar' cari trăesc în bună înțelegere, ca frații, avênd și școală împreună. Oameni cari sĕ nu știe se cetească și scrie, abia de sĕ află 10 bărbați și femei bĕtrâne, ceialalți toți cetesc unu ca unu! În această comună sûnt 8 abonați la „*Foaia Poporului*“, și nu 'și-au uitat acest popor de a-'și împlini datorința la timpul seu, și față cu procesul Memorandului.

Din aceste 100 familii române, abia sûnt 19 familii gr.-cat. și așa puține cum sûnt aceste familii 'și-au zidit o biserică de material tare, de piatră, ce 'i-a costat 4000 fl. v. a., și cu toate acestea datori nu sûnt nici cu un crucer!

Și sûnt oamenii acestia bucuros jertfitori pentru scopuri nobile. Eată câteva pilde, ce le cred vrednice de pomenit: Șofron Rusu a dăruit pe seama s. biserici 30 fl., care sumă a tot mărit-o adăugênd încă în tot anul la ea,

---

FOIȚA „TRIBUNEI.“

Impulsiunea altruistică la om și animale*)

De

I. Găvănescu,

profesor la universitatea din Iași.

Se întêmplă adesea că spiritul, plin și dominat de o teorie oare-care, vede în natură lucruri ce nu există. Reflecțiunea proiectată de ideile dominătoare ia aspectul existenței reale. Și cât timp omul are vederea pătrunzĕtoare și arată interesul unui iubitor de natură pentru aceste producțiuni ale spiritului, ce propriu zis nu pot fi numite decât halucinațiuni, nu zărește faptele reale ce par a-'i contrazice dogmele; sau, dacă le observă, le dă cea mai mică importanță, și printr'un proces de transformațiune explicabil psicologicește, le armonisează cu aspirațiunile sufletului seu, le interpretă prin prejudițiile sale. Astfel, el vede pretutindenea numai probe ale propriei lui tese, unde un spirit imparțial poate observa numai lucruri ce sûnt indiferente, dacă nu contrare teoriei. În acest cas dispare libertatea spiritului. Captiv propriilor sale gânduri, omul se simte condamnat a se contempla vecĭnic pe sine în proiecțiunea externă a lumii lui internă, pe care o impune peste tot și o găsește totdeauna între spiritul seu și realitatea obiectivă.

Avem în Don Quixote un exemplu strălucit și clar, pentru-că este ridicat la treaptă patologică a fenomenului. Dar' cine poate determina punctul în care, pe o cale greșită, natura omului sănĕtos este lămurit separată de a omului bolnav? Diferența este numai o treaptă și ridicarea este făcută prin gradațiuni inperceptibile. Dacă studiem un fenomen propriu mintal în forma lui lămurit determinată, sûntem în mĕsură a înțelege mai lesne ceea-ce vine pe o scară mică în stratele mai joase ale desvoltării. Asemenea metode au în știința spiritului mai aceeași valoare ca și aparatul exactității crescênde pentru analisele strălucite ale științii materiei.

Faptul patologic al ilusiunii, întâlnit așa de des în casul bunului cavaler de La Manca, s'a găsit asemenea, pe o mică scară, printre aceia cari susțin, că toate actele și intreprinderile noastre sûnt conduse de egoism. Scriitorul care, grație stilului seu limpede și ușor, 'i-a succes foarte bine în rĕspândirea acestei idei, este Larochefoucauld. Paradoxalul moralist francez poate servì foarte bine ca punct de plecare în discuțiunea acestei chestiuni, pentru-că el presentă teoria egoismului sub o viuă lumină de exagerațiune. În maximele și aforismele sale, în același timp așa de interesante și excitante, așa de pipărate și agreabile, el 'și-a aplicat teoria la cele mai variate situațiuni și împregiurări ale vieții. Condeiul seu, gata și dibaciu, a contribuit mult ca sĕ împrăștie credința, că natura omenească este cu totul egoistă, o credință susținută științificește de filosofii moderni Hobbes, Locke, Helvetius și Bentham. Dar' tocmai francheța brutală și îndrăsneala cuvêntului seu, presentându-'i cugetarea în goliciunea amară a consecuențelor ei, ne dă mijlocul de a descoperì ușor defectele teoriei sale.

După Larochefoucauld, toate impulsiunile cele mai nobile, toate actele generoase, tot ce se numește mare, marinimos, eroic, se reduce la motivul egoismului. Pare cineva desinteresat? Aceasta e o mască luată din interes. Amiciția cea mai devotată este numai un negoț prin care egoismul nostru țintește sĕ câștige ceva. Ne bucurăm de fericirea unui prieten? O facem pentru-că sperăm sĕ profităm și noi de fericirea lui. În realitate, în miseria celor mai buni amici, este ceva ce nu ne displace. Generositatea nu este decât ambițiunea mascată, care desprețuește interesele mici pentru a căuta altele mai mari. Libertatea nu este decât vanitatea de a da; mila pentru alții, nimic decât mila pentru noi înșine. În fine, virtutea are sorgintea sa în interesul propriu; ea se hrănește din vanitate. Dacă cineva zice că n'a făcut un lucru din egoism, minte. Dacă el lucrează așa, încât nu lasă ca motivul interesului propriu sĕ apară, este un comediant dibaciu. A fi generos, este a întinde curse.

Cu toate acestea, credem că acesti moraliști s'ar supĕra, când n'am reduce activitatea noastră în limitele strîmte și arbitrare ale categoriilor lor abstracte. Dar' consecuențele unei interpretări false a naturii lucrurilor ce constitue domeniul filosofiei se întind mai departe. Dacă Don Quixote — folosindu-ne de exemplul deja dat — își asvîrle lancea într'o moară de vênt, pe care o luase drept un gigant, el singur sufere consecuențele imaginațiunii lui bolnave. Apucat de aripele morii și asvîrlit departe, singur el simția durerea în spate. Dacă însĕ, cineva susține și caută sĕ demonstreze, că natura omenească este cu totul egoistă, acela care sufere urmările acestei ilusiuni este poate el însuși. Nu e greu sau neplăcut pentru mulți de a se convinge înșiși de adevĕrul acestui principiu și a se refugia după el, ca la timp sĕ împace murmurul neliniștitor al conștienței. Nu, că bunii și cu adevĕrat desinteresații oameni se străduesc a-'și schimba natura așa, ca după voe sĕ o armoniseze cu pretinsa necesitate naturală; dar' este destul a face teoria condamnabilă, pentru-că ea îndeplinește acest mare și desgustător oficiu de a consola pe criminali.

Subtilitățile analisei lui Larochefoucauld, care ne face efectul unei prestidigitațiuni logice, se silesc a face la ori-ce acțiune omenească, fie cea mai nobilă, sau apară egoistă. Dar' natura omenească este numai productul final al unei lungi evoluțiuni ce are natura dela animalul cel mai inferior luat ca punct de plecare.

Omul este floarea animalității. Toate facultățile considerate ca posesiune exclusivă a omului, diferă de calitățile corĕspunzĕtoare ale animalului, numai în gradul desvoltării, nu prin natura lor. Este o diferență între ele cantitativă, nu calitativă.

Dacă am dorì sĕ vedem mai lămurit natura mecanismului psicho-fisiologic, ar trebuì sĕ observăm formele biologice ce sûnt relativ simple, pentru-că funcțiunile organelor desvoltate sûnt mai complicate. Natural, intelectul va fi mai capabil de a înțelege mai bine complexitatea fenomenelor mai înalte după-ce a studiat ceea-ce are loc în fenomene mai simple. De ací, noi așteptăm sĕ găsim pe treptele mai înalte ale evoluțiunii, aceleași principii și proprietăți psichice, dar' mai desvoltate, cari contribuesc și pe treptele mai de jos ale evoluțiunii la realisarea unei adaptațiuni mai complete, la mediul ambiant, la conservarea și desvoltarea vieții în general. Simpatía, sacrificiul individului pentru interesul speciei este incontestabil unul din aceste forțe biologice. Dar' într'o ființă așa de complicată ca omul, natura lui apare susceptibilă de interpretațiuni, al căror resultat este negațiunea ei ca simpatíe. Pentru aceasta vom căuta adevĕrata ei rațiune în formele cele mai simple și mai primitive. Vom vedè supusă unei grele judecăți, interpretațiunea falsă și specioasă a manifestațiunilor altruistice, exemplele fiind luate din vieața animalelor.

Sĕ citĕm câteva casuri observate cu îngrijire.

Sir John Lubbock, care a studiat așa de bine vieața și obiceiurile albinelor și ale furnicilor, n'a avut, hotărît, o bună opiniune despre inima acestor creaturi. Cu toate acestea, el a observat însuși un cas care confirmă aserțiunile lui Latreille în ce privește simpatíile furnicilor pentru camaradele lor lovite de nenorocire:

O furnică fără antene a fost bătută de alta de specie diferită. Ea suferia greu, când a fost găsită de o furnică de specia ei proprie. Aceasta începù sĕ o examineze cu atențiune și interes, apoi o ridică și o duse în cuibul ei. „Ar fi fost dificil pentru un martor al acestei scene, adaugă Lubbock, sĕ refuse a recunoaște în aceasta un sentiment de umanitate“.

Dar' Romanes citează un cas mai isbitor, relatat de Belt, care 'l-a observat.

„Într'o zi, zice Belt, pe când observam o mică coloană de furnici (*Eciton humata*), am pus o mică peatră pe una din ele. Îndată-ce vecina ei 'i-a observat condițiunea, s'a înapoiat foarte escitată și a spus celorlalte. Toate alergară s'o scape. Unele mușcau peatra și încercau s'o miște, altele apucau picioarele prinsei și începură a trage cu așa tărie, că mĕ așteptam sĕ le vĕd slăbind; dar' nimic din toate acestea și prin perseverență ele eliberară captiva. După aceea, am acoperit cu lut pe alta, lăsându-'i numai o

*) Tradusă direct din englezește, după „International Journal of Ethics January 1895.

Nicolae Calburean cu soția sa Ana au dăruit 115 fl. pentru facerea fruntarului, Ioan Oancea cu soția sa Ana au făcut un stihariu alb, în preț de 10 fl. v. a., Dumitru Dejan cu soția sa Maria au cumpărat un rînd de veșminte preoțești, în preț de 30 fl. v. a.

Tot acest mic popor în anul acesta a întemeiat un magazin de bucate, la care au dăruit: Stefan Seceta, preot gr.-cat. 5 ferdele de cucuruz, Nicolau Turjan 1, Ioan Turjan ½, Nicolau Cucia 1, Ioan Muntean ½, Naftanail Roman 1, Nicolau Calburean 5, Ioan Curcian 5, Ioan Haza 1, Ioan Oancea ½, George Sibian 70 cr, Nicolau Deacu 30 cr. Și așa magazinul înființat în anul acesta are până acum 25 feldere și 12½ litre cucuruz.

Nu lipsește din acest popor nici simțul național, căci în ziua de 40 martiri ai Domnului nostru Isus Christos, s'au adus jertfe la altarul Domnului și pentru scumpii nostri martiri naționali, dând pomeniri următoarele femei: Lucreția Secetă, Maria Dejan, Maria Cucia, Ana Deacu, Fica Sorea, Ana Albu, Maria Rusu, Măriuța Rusu, Maria Păcurar, Ana Păcurar, Ana Neagoe, Filofteia Păcurar.

Vrednic e de laudă acest popor, și eu îmi fac numai o plăcută datorință aducând la cunoștința cetitorilor *„Foii Poporului“* frumoasele lui fapte. *ss.*

Revistă politică.

(*Din Bulgaria*). În procesul pentru omorul sevîrșit asupra ministrului Belcev, pe când se întorcea într'o seară dela cafenea acasă, împreună cu Stambulov, figurau ca martori principali doi frați Ivanov, pe cari fostul ministru-president îi ținù multă vreme în arest. Unul dintre frați a și murit în urma tratamentului din temniță. După căderea lui Stambulov, cel rămas în vieață dintre frații Ivanov intentă proces contra prefectuiui de poliție Lucanov, comisarului Totev și agentului polițenesc Soitarov sub motiv, că 'l-au maltratat în temniță spre a-'i stoarce mărturisiri.

Prima instanță îi achitase pe tustrei, dar' Ivan făcù recurs la curtea de Apel, care a condamnat pe cei doi dintâiu la 4 ani închisoare în fortăreață, ear' pe cel al treilea la trei ani. Afară de aceasta au mai fost condamnați la perderea rangurilor.

Ziarul guvenamental *„Progres“* anunță, că comisiunea parlamentară întru cercetarea materialului agravant contra lui Stambulov a hotărît a propune *Sobraniei* de a se pune fostul dictator sub acusă.

Din Macedonia vin știri la Sofia, că autoritățile turcești au înăsprit în mod considerabil supravegherea pe toate granițele; și din partea Bulgariei s'au luat măsuri *„întru asigurarea ordinei“*.

Trebue deci să se petreacă deja lucruri foarte interesante acolo.

Într' aceea, meetingul Macedonenilor stabiliți în Bulgaria abia alaltăieri, la 10 Aprilie, s'a sfîrșit; conferențele deci au ținut patru zile. Despre chibzuirile meetingului nu se găsește vre-o știre decât ici-colo în ziare, care au corespondenți bine plătiți în Sofia; și încă depeșile lor sûnt foarte mici, scurte de tot.

„Nici un incident — zice una — nu s'a întêmplat“. S'a hotărît a pune la cale o mișcare având de țintă aducerea la îndeplinire a §. 23 al tractatului din Berlin (despre reforme de introdus în Macedonia), pe cât se poate în înțelegere cu celelalte naționalități din Macedonia. O petiție în acest sens va fi trimisă mai întâiu Țarului și pe urmă și celoralalte puteri.

De sigur peste câteva zile o să mai străbată ceva din tainele congresului pentru naționalitățile macedonene.

Din altă parte procurorul din Sofia a intentat proces câtorva ziare pentru vătămarea persoanei Sultanului. Precum spun alte ziare, măsura aceasta a fost pornită la intervenția comisarului turcesc Nebil Bey.

Și încă un proces contra fostului ministru și primar al Sofiei Petkov pentru îmbogățirea nejustificată.

Prietenia sêrbo-maghiară.

După-ce a scrutat astfel evenimentele trecutului întru ilustrarea „prieteniei“ maghiare față cu Sêrbii, domnul Georgievici se întoarce la punctul de pornire, la „manifestația“ cea din urmă a prieteniei reciproce: călătoria teatraliștilor și cântăreților sêrbi la Budapesta în Decemvrie anul precedent. Ea a fost înscenată de porunceală, de către guvernul maghiar prin individul stricat, demonul poporului sêrb — Milan Obrenovici, cu scop de a putè spune lumii: uitați-vè! dacă plângerile Sêrbilor din Ungaria contra Maghiarilor ar avea măcar o umbră de adevêr, frații lor din regatul Sêrbiei n'ar fi venit să se îmbrățoșeze și sărute cu Maghiarii.

„Eată ceea-ce le trebuia Maghiarilor... a ajuta fraților maghiari de a induce în eroare opiniunea publică a Europei, de a dovedì, că *patrioții osândiți ai Românilor nu sûnt jertfa a șovinismului maghiar, ci niște rêsvrătitori, cari cu drept cuvênt ispăsesc rêscularea lor în contra ideei de stat maghiar* (cuvintele acestea sûnt și în „Branic“ tipărite cu astfel de litere) De aceea regatul independent al Sêrbiei a trebuit să fie degradat la nivelul unei provincii maghiare, și a expeda trupa de cântăreți în toiul iernii la capitala maghiară, spre a-'și elupta dela areopagul cultural maghiar „patenta“ pentru cântul și arta teatrală sêrbească, și totdeodată să se încheie cu ziariștii maghiari, între pahare cu vin, alianța prieteșugului vecînic între Sêrbi și Maghiari, care a fost până acuma încheiată de o miie de ori și tot de atâtea-ori stricată“...

Criticând mai pe larg pe cei-ce au înscenat manifestația, autorul își încheie studiul cu următoarele observații:

„Cu mare durere în inimă îmi termin șirele. Nu știu dacă mai mult mè doare, sau mè rușinez mai mult, că la noi (în Sêrbia) nu pregetă a se întêmpla lucruri despre care trebue să se scrie în acest mod. Oare se petrec ele incidental, sau dinadins, cu precumpênire? Consecuenta cu care astfel de întêmplări își țin lanț exclude ori-ce incidentalitate.

„Nu, nu, așa ceva nu se petrece numai din întêmplare. Așa ceva se face cu intenție, după un plan sigur, iscodit întru perirea noastră. Dar' planul acesta nu datează numai dela Crăciunul trecut; la el se lucrează de o miie de ani, dela alianța lui Arnulf cu Arpád, în care tovărășie se află încă un al treilea“...

Spicuiri din foile maghiare.

Zilele trecute moștenitorul presumptiv al tronului, Archiducele Francisc Ferdinand a petrecut la o vênătoare arangiată de contele Majláth la o moșie a sa din Slavonia.

Faptul acesta îmbucură atât de mult pe „Magyarország“, încât cu tot kossuthismul seu, își exprimă într'un articol de fond bucuria nemărginită, că „viitorul rege ungar înainte de a se încorona, cel puțin la vênătoare calcă pe pământ unguresc“.

Cum, au ajuns „patrioții“ să se mulțumească și cu atâta?

CORESPONDENȚA „TRIBUNEI“.

Archiud, 27 Martie.

(Urmare și fine).

Fisolgăbirĕul cetește scripta nr. 2605/1894 a inspectorului școlar reg. din Cluj, și pe basa aceleia provoacă representanța comunală ca să recomande tuturor locuitorilor din Archiud să plătească 5% după fiecare florin de contribuțiune directă și să primească taxa de 12 fl. pentru fondul regnicolar al pensiunii docentale.

Farkas Arpád, atât în numele seu cât și al contelui Lázár Imre propune că necondiționat să se voteze 5% după darea directă a statului, să se primească taxa de 12 fl., a fondului regnicolar de pensiune docentală și să se predee în folosința exclusivă a școalei de stat averea nemișcătoare din coala catastrală nr. 237 nr. tap. catastral 1519, 1520, 1521, 1522 și 1523, 11 jug. 1005 □ arător, 1000 □ net. 14 jug. 763 □ pășune și pe lângă aceea numai decât să se predee în folosul școalei de stat cei 449 fl. 95 cr., depuși în cassa de păstrare postală c. r. a Tecei sub nr. 25261.

Macaveiu Ioan, preot gr.-cat., membru în comitet din motive principiale se opune înființării școalei de stat și pentru aceea nu e aplicat a vota nici adaosul de 5% după contribuțiune nici 12 fl. pentru fondul de pensiune regnicolară docentală.

Presidentul după-ce a cetit cele două propuneri contrare și le-a explicat mai întâiu ungurește și după aceea românește, dispune votisare nominală.

Votisarea nominală dispusă a curs precum urmează:

Propunerea lui Farkas Arpád au primit-o în plenul ei: Dr. Wermescher Gyula, Makkai Miklós, Kovács Gusztáv, Kuji Mihály, pentru contele Lázár Imre; Farkas Arpád, pentru sine, Bodor Jenö, Botoj Ioan primar, Hajnál Józseff sub-primar, Rener Mihály, Berdetzán Márk, jurat, Kimpán Gligor, jurat, Márk Gligor, jurat, Teodor Pintikán, jurat.

Propunerea lui Ioan Macaveiu a fost primită de Simion Ersen, Gligor Ersen, Ștefan Săbău, și Iacob Marc.

Conform acesteia presidentul anunțând că propunerea lui Farkas Arpád fiind primită cu majoritate absolută de voturi, pronunță următoarea hotărîre a representanței comunale:

În comuna Archiud fiecare proprietar de pământ e dator a solvì ca ajutor permanent 5% după contribuțiunea directă în folosul școalei de stat, comuna ca corporațiune juridică se obligă a primì taxa de pensiune docentală 12 fl., să predee în folosința exclusivă a școalei de stat averea nemișcătoare din coala catastrală nr. 237 etc.. (după-cum era formulată propunerea de mai sus) și totodată deși în privința aceasta nu aduce hotărîre obligătoare, recomandă locuitorilor, ca lucrul cu mâna și cu carul la timpul seu să-'l dee de bunăvoie.

Presidentul mulțumind majorității pentru spriginul hotărîrii aduse în causa comună ordinează că protocolul acesta conform legii să fie expus la contemplarea publică, și cu acestea închide adunarea.

Pentru autenticarea protocolului acestuia se exmite, primăria comunală, apoi Dr. Wermescher Gyula, Kovács Gusztáv, Farkas Arpád, Rener Mihály și Kuji Mihály. membri din comitet.

Dozsa, főszolgabiró, Dr. Wermescher Gyula, Kovács Gusztáv, Farkas Arpád, Rener Mihály, Kuji Mihály, Ioan Botoi, Bodor Jenő.

E evidentă și binecunoscută intențiunea, care cu volnicie voesc a o realisa. Pe lângă maghiarisare voesc a ne nimicì și materialmente numai ca să-'și ajungă scopul. Statul conform art de lege XXVIII. din 1868 §. 80, fără a fi împedecat, poate înființa școale de stat pe spesele sale fără îngreunarea comunelor.

Cu toate acestea slujbașii statului din iubire exorbitantă, voind a cruța spesele statului, fără a ținè seamă de miseria apăsătoare a poporului, îi silesc mai cu seamă pe Români cu apucături amăgitoare ori terorisătoare, și la contribuiri de acele, care sûnt exclusiv numai în folosul ideii de stat și în dauna noastră insuportabilă și mai totdeauna și ireparabilă. Simțêmêntul de dreptate nu se observă de loc. Nu numai echitatea, ci chiar și legea prescrie (art. de lege citat §. 44), că confesiunile care susțin școalele lor contribuind 5% nu se pot sili la suportarea speselor școalei comunale ori de stat.

Amêsurat acestei legi ar fi trebuit, ca Românii gr.-cat. din Archiud să fie scutiți, după-ce cu multă trudă și jertfe considerabile numai în 1892 'și-au ridicat școală nouă deplin corêspunzêtoare legii, care chiar după expresiunea și nota protocolară a inspectornlui școlar reg. cu ocasiunea visitării din 1893, poate servi de model, nefiind asemenea ei în ținutul acesta. Școala aceasta are docent salarisat conform legii, pentru care Românii contribuesc nu 5%, ci mai mult de 10%, și prin urmare ar fi trebuit să fie scutiți de ori-ce sarcină cu privire la altă școală.

Acestea, pe lângă alte motive de drept și principiale, le am accentuat și cu ocasiunea luării protocolului din chestiune și unele din ele le-am repetat și cu ocasiunea predării recursului în contra hotărîrii îngreunătoare, când însuși dl fisolgăbirĕu a recunoscut, că nici statul nici legea nu ne poate îngreuna. Dar' după-ce majoritatea absolută a representanței comunale a făcut ofertele amintite și a hotărît ajutorul întregei comune, această hotărîre nu se poate nimicì prin recurs, care mai mult poate strica ca ajuta. Amintește casul din comuna vecină Ida-mare, unde după toate recursele tot trebue să plătească. Zice că dînsul ar fi putut ajuta ca confesiunile să nu plătească și în Archiud și în Ida, pentru-că în Archiud e școală bună, în Ida, nu-i, dar' e învêțător bun și copiii toți știu ungurește, dar' aceasta pentru ținuta noastră ostilă față cu școala de stat nu o va face.

Așadar' atîrnăm cu totul numai dela grația domnilor; și legea și dreptatea pentru noi nu valorează nimic, ci numai aceea valorează și ne obligă, ce se hotărește prin terorisare și amăgire a oamenilor slabi de ânger și a celor neîndreptățiți.

Altcum e recunoscut de toți, că așa e, și așa se lucrează peste tot locul. Dar' aceea e mai dureros, că oameni slabi de ânger și neascultători spre dauna morală și materială a lor spriginesc întărîrea altora în contul nostru.

Perirea ta din tine Israile!

Ioan Macaveiu,
preot gr.-cat.

CRONICĂ

Sibiiu, 12 Aprilie n.

Pentru scumpii întemnițați au adus parastase și prescuri începând cu Dumineca primă din Sfântul post, d-na preoteasă Eugenia Muntean, și femeile Florica Bănceu, Anica Veza, Istina Țietru, Maria Bogdan, Maria Șerban, Anica Popa, Măriuța Săbău, Veta Veza, Ana Vasii, Ana Crăciun, Maria Popa, Florica Suciu și Catalina Popoviciu; toate din comuna Velțiu.

*

Un nou proces. Dl *Simcon Dandea* din Bucium (Munții-Apuseni) este, tras în judecată, pentru că ar fi vătămat onoarea Maiestății Sale. Istoria acestui proces e povestită în *„Foaia Poporului“* astfel:

În anul trecut prin Noemvrie veselindu-se într'o seară la hotelul „Tulnic“ din Abrud, cu sub-judele comunii Bucium A. Tomuțiu, dl Dandea a poruncit lăutarilor să zică *„Doina lui Lucaciu“*, după ea Deșteaptă-te Române și altele. Fiind mulți unguri acolo a ținut și o vorbire despre *Pazmándy* și *Ovary* de când au fost la Haaga și Paris, zicênd că Românilor nu le trebue posturi, ci le trebue *egalitate* și *dreptate!* A mai vorbit și despre aceea, că o țeară numai până atunci se întărește și înflorește, până când toate naționalitățile se iubesc unele pe altele! La urmă a zis să trăească *„Maiestatea Sa Împĕratul“*! Un ungur din cei de față 'l-a întrebat: Dar' *Regele?* dl Dandea a rĕspuns că despre rege n'a vorbit nimic! N'are nimic cu el! La 3 sĕptĕmâni

---

antenă liberă. Îndată tovarășile ei descoperiră aceasta și fără perdere de timp, se puseră pe lucru, desfăcênd lutul, cu dinții, până-ce 'și-au liberat prietena. Altă-dată, observând câteva furnici cari mergeau una după alta, la lungi intervale, am așezat pe una din ele, la oare-care distanță de coloană, sub puțin lut, care îi acoperia corpul, dar' îi lăsai capul vizibil. Mai multe trecură fără să bănuiească ceva; dar' în fine veni una care observă aceasta și încercă să o libereze. Ne putênd isbuti, plecă repede, nu că 'și-a părăsit prietena, dar' ca să caute ajutoare, și reapărù în scurt timp cu mai multe tovarășe, toate evident vorbind asupra situațiuni pentru-că merseră drept la captivă și îndată o liberară. Aceasta 'mi-se pare mai mult decât instinct“. *)

Ce interes personal a făcut pe furnici să lucreze așa, sau ce fel de recompensă?

Să mergem mai departe. Asemenea casuri nu s'au găsit isolate în natură și ar fi foarte curios a vedè pe un filosof, destul de logic în concepțiunea lui despre egoismul universal, de a le lămuri reducêndu-le la vanitate sau la calculul interesului propriu.

La începutul capitolului asupra emoțiunilor paserilor, Romanes zice:

„În ce privește emoțiunile, ne găsim, la paseri, în presența unui progres real în sentimentele de afecțiune și simpatíe. Chiar struțul, cu toată stupida lui aparență, are destulă inimă ca să poată murì de iubire, cum s'a probat cu moartea unuia, în *Jardin des Plantes* la Paris, când 'și-a perdut femeia **).

Ce interes personal a dictat struțului conduita aceasta, care 'i-a adus moartea? Era poate ambițiunea de a-'și păstra reputațiunea de bărbat devotat și inimă iubitoare, ori speranța de vre-o moștenire?

Vorbind despre facultățile mentale ale elefanților, Romanes conclude: „Simpatía este un sentiment caracteristic al speciei“. Și dăm în fine, despre aceasta, un exemplu care a fost observat la un bĕtrân elefant de către episcopul Huber: *)

Învins de slăbiciune, animalul a căzut și s'a adus un altul ca să-'l ajute să se scoale. Huber a fost foarte isbit de expresiunea aproape umană a surprisei, emoțiunei și simpatíei elefantului al doilea, când a vĕzut starea tovarĕșului seu. La început el s'a supus ordinului și a tras cu putere de lanțul ce era împregiurul gâtului și corpului elefantului bolnav, dar' la primul gemĕt al lui, se oprì deodată, se întoarse împregiurul lui cu un muget sĕlbatec și cu ajutorul trompetei și al picioarelor de dinainte, începù să dee la o parte lanțul dela gâtul bĕtrânului elefant.

Este oare acest sentiment de milă așa de atingĕtor, o mască ipocrită luată din interes? Cugeta oare elefantul, care lucra sub impulsiunea puternică a simpatíei, că el într'o zi are să fie bĕtrân și bolnav și că atunci un altul îl va ajuta, dacă acum simte întristare la suferințele tovarĕșului seu și dacă 'i-a deslegat lanțul ce-'i strîngea gâtul? Cugeta el despre sine așa? Era mila lui pentru tovarĕșul seu în realitate, mila pentru sine însuși, cum zice Larochefoucauld?

Dacă amiciția cea mai devotată este un „comerciu“, care este beneficiul bunului elefant care face din sarcina sa o întăritură și scut pentru stăpânul și prietenul seu? **) Oare se gândește la vre-o recompensă națională, la glorie? Are ambiția de a fi trecut în istorie, sau să 'i-se ridice statuă?

Am ales cazurile cele mai caracteristice și des citate de Romanes.

James Malcolm, un „foarte exact observator“, după-cum îl numește Romanes, spune, că pe bordul unei corăbii, pe care se îmbarcase, erau două maimuțe din speciile comune indiane. Nu era nici o legătură de relațiune între ele. Într'o zi cea mai tinĕră căzù în mare. La vederea aceasta, tovarĕșa sa începù a fi agitată de o neliniște febrilă; apucă cu o mână marginea corabiei și cu ceealaltă ținea tinĕrului seu tovarĕș capĕtul unei sfori ce era legată împregiurul propriului seu corp. Mare fu mirarea tuturor de pe bord. Fără să o mai spunem, mica maimuță era să se înece cu insuficientul ajutor, pentru-că sfoara, fiind prea scurtă, nu putea să o ajungă. Un marinar isbuti să împlinească intențiunea morală a maimuței. Dar' succesul intențiunilor noastre, oameni sau maimuțe, nu depinde de voința și puterea noastră. Caracterul moral al actelor noastre este determinat prin cugetarea și sentimentul ce le provoacă, prin resultatul dorit, nu prin cel actual.

Mĕ opresc aci de a mai cita dovezi. Mĕ tem chiar că am citat prea multe. Unul singur, un cas foarte simplu, în care s'ar putè vedè lămurit caracterul altruistic al acțiunilor animalelor, va fi suficient de a restrînge teoria motivelor absolut egoistice. Propositiunea universal afirmativă: „Ori-ce acțiune este interesată“, se nimicește prin adevĕrul contradictor ei, propositiunea particular negativă: „Câteva acțiuni nu sûnt interesate“.

Și în adevĕr, ce interes poate fi atribuit individului, în casurile citate? Prin ce calcul se lasă maimuța să moară de durere după moartea puiului ei? Nu este visibilă aci o forță despotică anti-individuală? De ce folos este individului să moară? Filosofii egoiști, torturându-'și creerul după un rĕspuns, au găsit unul în fine. Ceea-ce ne atrage și ne face să dorim moartea este, zic ei, speranța unei fericiri eterne, mult mai prețioase decât fericirile pământești, pentru-că acestea sûnt trecĕtoare.

Foarte bine! Aplicați această teorie la maimuță!

Cred și ele în nemurirea sufletului, în recompense și în vieața viitoare? Fac și ele metafisică? Ar fi greu de probat acest punct, de sigur interesant; dar' sarcina probelor rĕmâne asupra aderenților școalei egoiste.

Dar' se va zice, moartea unei ființe causată de întristare la moartea alteia, dacă nu e folositoare individului care pere, este și mai puțin speciei. Foarte adevĕrat. Dar' pe când causa poate fi găsită în oare-care formă, a simpatíei — într'o inferioară sau chiar degenerată formă, dacă voiți — ea nu poate fi explicată de loc prin vre-o formă de interes propriu.

În fine, noi avem aceeași impulsiune ce constrînge pe maimuțe a brava amenințări și pericole pentru a protege corpul unui tovarĕși*), sau cari cedează resistența eroică a elefanților ce-'și apĕră căpeteniile. Este aceeași forță ce împinge pe micul câne să care mâncare la un arbore scorboros pentru un câne bĕtrân, bolnav și părăsit. Și aceeași forță internă face pe pelicani să alerge la strigăte de durere ale tovarĕșilor lor captivi și să le aducă pești, ca să aibă hrana necesară.*) E aceeași forță misterioasă care turbură pe papagal la vederea prietenului seu bolnav, care el învață să-l servească bine și să-'i dee îngrijirea necesară și care el face să lucreze ca desperat, vĕzênd-'l că moare, și în fine să se întindă să moară, îndată după moartea lui **)

Acest din urmă cas este în particular interesant, pentru-că relevează lămurit diferitele forme luate de impulsiunea simpatică, chiar în formă patologică, când manifestațiunile active ale simțêmêntului devin opuse scopului primar, în al cărui serviciu a apărut la început, ca o funcțiune biologică. Nu e lămurit că, în aceste esemple, este o forță diferită de acelea ce tind la preservarea agentului individual? Nu este aicia lamurită impulsiunea unei tendințe adênc înrădecinate în erganismul acelor ființe numite sociale? Nu avem a face aci cu proprietatea phsicho-fisiologică a individului, cu naturali și cu convenționalul principiu al fondării societăților animale? Simpatía, forța ce ne constrînge a lucra pentru binele altora, este sediul psichic al impulsiunii ce este datorită organisațiunii din naștere, adevĕratei constituțiuni a individului. Este ecoul emoțional al instinctului pentru conservațiunea speciei, ce se manifestă în iubirea conjugală și filială și în acțiunile corĕspunzĕtoare acestor sentimente.

Egoismul, așa-dar', nu e absolut suveran. Voința sa s'a găsit câte-odată în conflict cu aceea a iubirei pentru alții. Tendența către preservațiunea propriă nu este totdeauna victorioasă din acest confict. Când rândunelele sboară cu curagiu, spre a-și scăpa puii din flacările unei case aprinse, unde 'și-au făcut cuiburile, nu se gândesc la ele, la vieața lor

*) L'Intelligence des Animaux, vol I., pag. 44 Traducțiunea francesă.

**) L'Inteligence des Animaux, vol., II., pag. 32.

*) L'Intelligence des Animaux, vol. II.. pag. 145.

**) L'Intelligence des Animaux, vol. II. p. 145.

*) L'intelligence des Animaux, vol. II. pag. 226.

*) Romanes: L'Intelligence de Animaux, vol. II., pag. 37.

**) Ibid. vol. II. pag. 38.

dl Dandea e chemat la judecătoria din Abrud, unde e ascultat şi ispitit o zi întreagă şi confruntat (pus faţă în faţă) cu câţiva martori. D-sa a protestat la tablă contra punerii d-sale sub acusă, dar' protestul 'i-s'a respins, şi pertractarea se va ţinè în Mureş-Oşorheiu, sub cuvênt că a vătemat pe Maiestatea Sa!

*

Administraţia ziarului nostru aviseazâ pe p. t. abonenţi din loc, că mâne în ajunul Sfintelor Paşti „Tribuna“ va apare mai de timpuriu şi se va distribuì deja la orele 3 p. m.

*

Numire. Dl Iuliu Popescu, a fost numit cassar al băncii „Albina“ (centrală). Dl Popescu este un probat funcţionar al numitei instituţiuni şi ocupa deja de opt luni cassariatul provisor.

*

Dela Academie, „*Timpul*“ scrie: Ieri au venit în discuţia Academiei-Române lucrările presentate pentru premiile Eliade, de 5000 lei. Erau vre-o 15 lucrări. Academia a hotărît să discute în plenum numai a s u p r a a c e l o r a, în privinţa cărora rapoartele comisiunilor concludeau la premiare. Aceste lucrări erau: „Vasile Alexandri“, omul şi opera lui, de dl N. Petraşcu: „Tatăl nostru“ de dl inspector şcolar Nenițescu; „Cursul de procedură civilă“ de dl profesor universitar G. Tocilescu; „Iconografia“ de dl Densuşianu, profesor la universitatea din Iaşi şi „Povestea lui Păcală“, versificată de dl Dulfu. Toate celelalte lucrări au fost înlăturate din discuţie. Discuţia a început asupra cărţii dlui Petraşcu. Dnii Vulcan şi Olănescu au vorbit pentru; dnii D. Sturdza şi Haşdĕu, contra. La vot ea n'a întrunit majoritatea. „Tatăl nostru“ al dlui Nenițescu, deşi susţinut cu căldură de dl Haşdĕu a avut aceeaşi soarte. „Cursul de procedură“ al dlui Tocilescu, apĕrat de dl Maniu, a căzut. Asemenea şi „Iconografia“ dlui Densuşianu. „Povestea lui Păcală“, susţinută de bĕtrânul dl Naum, a rĕmas să se discute astăzi. În cazu' când cade şi ea, Academia nu va da anul acesta premiul Eliade nimĕrui, sau, după părerea unora, va împărţì cele 5000 de lei la cele 5 lucrări ale căror rapoarte au fost favorabile premiului. Tot ieri s'a pus la vot alegerea de membri corespondenţi ai Academiei. Dl Duiliu Zamfirescu, propus la secţia literară, n'a întrunit numĕrul de voturi cerute de statute.

*

Şedinţă festivă. Societatea de lectură a tinerimii dela institutul pedagogico-teologic ort.-rom. din Arad, arangiază o ş e d i n ţ ă festivă în 9/21 Aprilie a. c. (Dumineca Tomii) în sala cea mare a seminarului. Începutul la 6 ore seara. P r o g r a m a: 1. „Christos a înviat“, cor bărbătesc. 2. „Cuvênt de deschidere“, rostit de V. C. Romanul, vicepreşedintele societăţii. 3. *a*) „Sfânt“, terţete bărbătesc de G. I. Stefanescu; *b*) „Pe tine te lăudăm“, terţete bărb. de G. I Stefanescu. 4. „Creştinismul în serviciul omenimii“, disertaţie de George Ciuhandu, cl. c. II. 5. „Între peatra Detunata“, cor bărbătesc de G. Dima. 6. Actul II. scena I. din „Despot-Vodă“, tragedie de V. Alexandri, declamaţie de Procopiu Givulescu, cl. c. I. 7. *a*) „Doine“, executate de solo pe violină de Trifon Lugoşan, cl. c. I. *b*) „Crişana“, melodie poporală de dans, executată de orchestra seminarială. 8. Luptele şi biruinţa bisericii Domnului“, disertaţie de Ioan Plavoşin, cl. c. III. 9. „Lacrimi şi suspine“, romanţă, cuvinte de N. Vieroşanu, musică de G. Carlson, executată de Procopiu Givulescu (voce), Trifon Lugoşan (violon-cello) şi Liviu Raţiu (cimbală), clerici. 10. „Spusu-'mi-a frunza de viie“, cor mixt din „Musa Română“. 11. „Murgu şi fata lui“, poesie de Vasile R. Buticescu, declamată de Stefan Roja, ped. c. IV. 12. „Hora Severinului“, cor bărbătesc de C. Porumbescu. 13. „Marş“, execut de orchestra seminarială.

*

Alegere de comitet urbarial. Din *Tĕrnova* ni-se scrie, că la 13/25 Martie s'a întêmplat acolo alegerea unui comitet urbarial (adecă pentru hotar), deschilinit de primărie. A fost ales dl preot gr.-or. *I. Turnea* de preşedinte al lui, dl preot gr.-cat. *I. Pascu* de notar; dl *Filip Dalea*, ţeran de cassar, şi membrii prescrişi în comitet, între cari şi învĕţătorul local P. Dalea. De însemnat e, că la această alegere notarul cercual şi câţiva de ai sei, erau de părere şi stăruiau să nu se mai aleagă comitet deschilinit, ci să se lase toate în grija primăriei, că le face ea. Poporul însă a spus că doreşte comitet deosebit, şi preoţii şi învĕţătorul au ţinut cu poporul şi au cerut cinstirea dorinţei lui, şi notarul cu ai sei au rĕmas pe jos, a biruit dorinţa poporului, care a avut curagiul a cere să 'i-se facă pe voe! Aş e! Numai voinţă şi curagiu de a ne pune voinţa în aplicare să avem, şi multe vom putè îndrepta din cele-ce acum ne apasă! Dee D-zeu ca să auzim cât mai des despre astfel de arĕtări de voinţă tare din partea poporului nostru pe lângă dreptul lui!

*

Spre scopuri de binefacere. „*Revistei Orăştiei*“ 'i-se scrie din Brad, că „*Crişana*“, tinĕra bancă română de acolo, înaintează şi ea frumos. Întemeiată cu un capital de 20.000 fl. ea a avut în anul 1894 un profit (dobândă) de aproape *5000 fl.*, din care a dăruit spre scopuri de binefacere 300 fl., anume: bisericii gr.-or. din Brad, pentru scopuri şcolare 100 fl., pentru fondul de ajuturare a elevilor bolnavi dela gimnasiul din Brad 100 fl., bisericii gr.-or. din Băiţa pentru şcoală 50 fl., oficiului protopopesc din Brad, ca să cumpere recuisite de lipsă pentru şcoalele sărace din tract 50 fl.

*

Constituire. Am onoare a vĕ face cunoscut, că comitetul societăţii studenţilor universitari „Solidaritatea“ pe anul curent 1895 s'a constituit precum urmează: Preşedinte: I. K. Georgiades; Vicepreşedinţi: I. Moga, M. V. Liteanu; Cassar: A. A. Donat: Secretar general: G. L. Dimitriu; Secretari de şedinţe: N. Albu şi D. Spiridon; Bibliotecari: I. Monaru, C. Climescu; Membri: Laur. Roiu, N. Ionescu, V. Buşila, Ilie Mitescu.

*

O carte nouă. În zilele aceste ese de sub tipar la „Institutul Tipografic“ din Sibiiu o folositoare şi cu multă pricepere lucrată carte, numită: „*Îndreptar practic în economia rurală (de câmp)*“ scrisă în temniţa din Cluj, în vremea osândei lor de trei luni, de cei 12 domni preoţi osândiţi pentru o adresă de alipire încă anul trecut. Domnii abonaţi care au abonat-o în urma apelului publicat de autori, să binevoească a trimite preţul exemplarelor abonate la adresa „Institutului Tipografic“ din Sibiiu, pentru a li-se putè trimite de loc exemplarele abonate. Preţul e 1 fl. şi câte 5 cr. pentru porto de exemplar. Atragem luarea aminte a tuturor cetitorilor nostri asupra acestei bune cărţi şi-'i îndemnăm la cumpĕrarea ei, multe poveţe bune putênd afla în ea.

*

Dărnicie. Ni-se scrie: Doamna Antonia Morar, soţia dlui notar Ioan Morar, a dăruit pe seama sfintei noastre biserici gr.-or. din M i h ă e ş t i, un prea frumos rînd de haine bisericeşti în preţ de 80 fl. Primească nobila dăruitoare dimpreună cu bravul domnieisale soţ şi pe această cale cele mai călduroase mulţumiri. Fie ca exemplul bun al acestor marinimoşi creştini să aibă mulţi imitatori. Mihăeşti, la 26 Martie 1895.

Comitetul parochial.

*

Serată musicală. Comitetul reuniunii române de cântări şi musică „Armonia“ din Ticvanul-mare, arangiază a doua zi de Paşti la 3/15 Aprilie 1895, în sala clasei superioare a scoalei locale o serată musicală-teatrală. Începutul la 8 ore seara. Întrarea de persoană: I. Locul de şezut 50 cr., II locul de stat 30 cr Bilete de întrare se capĕtă ziua la dl Nicolae Bĕloane, comerciant; eară seara la cassa. Programa seratei. 1. Concertul: „Bobocele şi inele“, cântec poporal pentru cor bărbătesc de I. Vidu. Două cântece poporale pentru cor bărbătesc de Ed. Wachmann: *a*) „Spune-'mi, mândră!“ *b*) „Floare, floricea!“ Două cântece poporale, de N. Ionescu: *a*) „Foicica bobului“, pentru sopransolo; *b*) „Mĕi Turcule, mĕi!“ pentru cor bărbătesc. „Trage cioară din vioară!“ horă pentru cor mixt de C. Decker. 2. Teatrul: I. „O oră la Dr. Zapp“. Scenă umoristică cu cântări de A. Lommer. — Musică de W. Eyle. Persoanele: Dimitrie Zapp, barbier, Enric Cornist, Emil Flautist, Franz Clarinetist, Teofan Trombetist, musicanţi. Silfida Auraria, văduvă, Petru Toader, Iosif Stoina, Jova Bĕloane, Nicolae Urlica, Timoteiu Stanimir, Ana Hausknecht. II. Sărăcie lucie“. Comedie poporală cu cântece într'un act de I. Vulcan. Persoanele: Sivu Jernilă, epitrop, Dimitrie Stoina, Veselina, fata lui Ana Stanca, Joţa, căraüş, Simeon Avram, Trăilă Liliac, fecior holteiu, George Roşu, Viliga, nebunul satului George Belea, Sanda, Ţigancă vrăjitoare Alexie Bĕloane, o nevastă Măgdălina Toader, altă nevastă, Floarea Stoina, o fată, Maria Jorga, altă fată Elena Argane, un fecior Ioan Jovan, alt fecior Simeon Peta. Neveste, fete, feciori, copii, popor. — Se petrece într'un sat în Bănat.

*

Concert militar în Turnişor. Luni şi Marţi, a 2-a şi a 3-a zi de Paşti, fiind timpul frumos, se va da în cârcima cea din mijloc un concert militar de către capela regimentului de infanterie nr. 31.

*

Seghedinul în pericol. Corespondentul nostru din Seghedin, ne trimite despre inundaţia Tisei următoarele: Tisa creşte înspăimêntător, e deja cu 1 metru mai înaltă decât a fost acum 12 ani, când cu inundaţia. — Din Bănat se aduc sute de vagoane de pământ, care aşezat în mii de saci se aruncă între nişte garduri puternice făcute din stîlpi etc. spre întărirea ţărmurilor. Sute de oameni lucră spre apĕrarea oraşului. Scările dela cheiul Tisei se închid deja cu ziduri de peatră. Întreg oraşul e în groază şi spaimă. Oamenii nu mai au alt gând decât să fugă, să vadă să se convingă, despre cele-ce ne ameninţă Dacă apoi va creşte tot aşa ca de aseară încoace, atunci e rĕu de noi, în 2—3 zile oraşul e inundat şi pericolul e mult mai mare decât în 1879.

*

Moartea unui diplomat italian. Cetim în „*Ţara*“ dela 10 Aprilie nou: Excelenţa Sa comitele Curtopassi, ministru al Italiei la Bucureşti şi care fusese de curênd numit ambasador la Petersburg, a încetat ieri din vieaţă la Viena, unde plecase spre a-'şi căuta sănĕtatea. Decedatul ambasador, care nu apucase încă să-'şi presente scrisorile sale care îl acreditau pe lângă M. Sa Împĕratul Rusiei, lasă urme adânci de durere în inimile numeroşilor sei amici şi cunoscuţi din România, cari au iubit şi respectat aşa de mult pe acela care a representat cu atâta demnitate şi prietenie interesele statului italian.

*

Darurile lui Bismarck. Principele Bismarck 'şi-a trecut în revistă darurile primite cu ocasiunea aniversării naşterii sale. Aceste daruri, venite nu numai din toate unghiurile Germaniei, dar' şi din toată lumea, se împart pe categorii. Un dar original este şi acela al Germanilor din Japonia care constă în două caşcavaluri, unul cântărind 120 de livre, altul 190.

*

Plantare de pomi altoiţi în Poiana. Din cercurile „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“ primim ştirea că M e r c u r i în 5/17 Aprilie c., delegatul comitetului central dl Ioan C h i r c a, vicenotar în Sĕlişte, va efectuì plantarea a 22 altoi, m e r i p ă t u l i, în grădina fiecărui membru al Reuniunii agricole cu locuinţa în Poiana (lângă Mercurea). Pomii cumpĕraţi pe spesele Reuniunii se dăruesc membrilor de acolo. Tot atunci se vor planta 10 altoi meri pătuli în grădina de pomi a şcoalei, altoi dăruiţi de dl Al. Lebu, proprietar în Sibiiu şi membru al Reuniunii agricole. În acelaşi timp ni-se vesteşte, că comitetul central al acestei reuniuni va arangia în una din zilele săptĕmânii luminate un curs de altoit pomi în Sĕlişte, tot sub conducerea delegatului, dlui Ioan Chirca. Ar fi de dorit, ca atât la plantarea din Poiana, cât şi la cursul de altoit pomi din Sĕlişte, să participe cât mai mulţi, căci din astfel de lucrări numai profita se poate.

Învitare de abonament

la

„TRIBUNA“.

Cu 31 Martie v. 1895 expiră abonamentele pe luna Martie şi pe cuartalul I.

Domnii abonenţi sûnt rugaţi a grăbì cu reînoirea abonamentelor lor pentru regulata expediţie a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale şi numai pentru un timp, care începe cu prima şi se termină cu ultima lunii după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . 1 fl. 20 cr.

Abonamentul trilunar costă . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abonenţi, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect şi legibil. Domnii abonenţi vechi sûnt rugaţi a lipì pe mandatul postal adresa tipărită dela fâşiile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

Administraţiunea.

Din public.*)

Mulţumită publică.

Membrul ordinar al reuniunii noastre, dl Ioan C o s m a, notar în Vale, a dăruit pentru scopurile reuniunii suma de 5 fl., pentru care ne simţim plăcut îndatoraţi a-'i exprima pe această cale mulţumita noastră.

Sibiiu, 5 Aprilie n. 1895.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din com. Sibiiului“.

Iosif Pop, v.-pres. *Victor Tordăşianu*, secretar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacţia nu primeşte rĕspunderea.

Posta redacţiunii.

Dlui *A. D.* în *V.* Deja ocupat.

---

proprie. Instinctul preservaţiunii proprii poate să le împingă să fugă de arşita distrugĕtoare a focului. Mai mult, ele ascultă de această poruncă a naturii, când puii lor nu sûnt în pericol.

Dar' natura nu este aşa de simplă în procedările sale, după-cum unele teorii ar vrè să ne facă a crede Ea ordonă fiinţelor a se arunca în abis, a se nimici, dacă un astfel de sacrificiu pare necesar realisării scopului suprem — adecă, preservaţiunea mulţimii. Maxima ei pare a fi: „Moartea unui individ este mai bună, de cât a întregului popor.“ S'ar putè zice că ea strigă: „*Salus populi suprema lex esto.*“ Înainte ca omul să ajungă a sancţiona aceste decrete în legislaţiunea conştienţei sale, ea le-a aplicat inconştient în lumea organică. Omul a găsit satisfacţiunea acestei legi de biologie socială în natura sa morală. Ea este productul unei evoluţiuni de veacuri; el n'a inventat-o prin raţiunea sa.

Este, în fine, o forţă pe care individul, în ângustimea intereselor sale personale, o poate considera ca misterioasă, ca transcendentă, pentru-că îl scoate din el afară, îl forţează să subordineze fericirea sa faptelor naturii şi chiar a-'şi da vieaţa pentru aceasta.

Aceasta este forţa pe care metafisicii şi poeţii o numesc „geniul speciei“, acest geniu, care face pe tinĕr să-'şi uite vieaţa fisică şi morală pentru un suris al prea iubitei lui, care dă fiinţelor celor mai timide un curagiu extraordinar pentru apĕrarea progeniturii lor, care leagă mama de patul copilului ei bolnav şi o consumă cu durerea, care umple inima de milă la vederea miseriei şi care creaza eroii patriotismului şi ai omenirii.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic“ din Sibiiu se află următoarele cărţi:

„Despre influenţa împregiurărilor“, de Panaite Zosin .	„	—.55
„Copii de pe natură“, de Negruzzi	„	1.65
„Doina“, conf. ţinută la ateneul din Bĕrlad, de Mândrescu	„	—.28
„Homo-Sum“, roman de Ebers .	„	1.—
„Critice“ 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. şi II. à 2 fl. 20 cr.	„	4.40

Economic.

PROGRAM

pentru al optelea târg de vite cornute de prăsilă periodic subvenţionat de comitatul Sibiiu ce se va ţinè la Sibiiu Duminecă în 28 Aprilie 1895 şi va fi împreunat cu distribuirea de premii.

(Urmare şi fine.)

A. Bovine de rasa Pinzgau curată:

I. Tauri de prăsilă de 1½—4 ani: 1 premiu à 20 fl.; 1 premiu à 15 fl.; 2 premii à 10 fl.

II. Tăurenci de 1—1½ ani: 2 premii à 10 fl.; 2 premii à 5 fl.

III. Vaci dela 3—6 ani: 1 premiu à 15 fl.; 2 premii à 10 fl.

IV. Viţele dela 1—3 ani: 3 premii à 5 fl.

B. Încrucişări cu bovine Pinzgau:

III. Vaci dela 3—6 ani: 1 premiu à 10 fl.; 3 premii à 5 fl.

IV. Viţele dela 1—3 ani: 3 premii à 5 fl.

C. Bovine de rasă indigenă:

I. Tauri de prăsilă de 2—5 ani: 1 premiu 20 fl.; 1 premiu 10 fl.; 5 premii à 5 fl.

II. Tăurenci dela 1—2 ani: 6 premii à 5 fl.

III. Vaci dela 3—6 ani: 1 premiu à 10 fl.; 5 premii à 5 fl.

IV. Viţele dela 1—3 ani: 6 premii à 5 fl.

Diplome şi premii numai acelor posesori de vite li-se pot conferì, cari sûnt domiciliaţi în comitatul Sibiiu. Proprietarii ale căror vite **n'au fost presente** în ziua târgului, îşi perd pretensiunea la diplome sau premii, ear' pentru vitele acele, **care în aceeaşi categorie în anul trecut au fost premiate**, precum şi pentru **tauri comunali** nu se mai distribue premiu.

Cel-ce concurează cu vitele sale la premii sau diplome trebue să dovedească, că **el însuşi** a crescut vitele sau **le posede de cel puţin ¾ an.**

15. Asupra conferirii de premii şi diplome decide **juriul de premiare** conform normelor statorite pentru premiare. Lista vitelor premiate se va publica în ziua târgului la 9 ore dimineaţa; deasemenea se vor face evident şi primiile pe etichetele fixate deasupra singuratecelor vite premiate.

16. Proprietarii vitelor premiate sûnt deobligaţi a folosì vitele premiate cel puţin 2 ani spre prăsire, ear' dacă le taie sau vênd mai nainte a restituì premiul, când cumpĕrătorul nu locueşte în acest comitat şi nu ia asupraşi acel obligământ.

17. Cercetarea târgului în ziua de târg (28 Aprilie) este fiecăruia permis gratis.

18. Totodată se aduce la cunoştinţa publică, că cu ocasiunea târgului de vite de ţeară din Septemvrie a. c. se va ţinè şi un târg de rîmători de prăsilă. Programul referitor la acest târg se va publica la timpul seu.

Sibiiu, în 2 Aprilie 1895.

Comisiunea comitatului Sibiiu pentru cultivarea vitelor.

LOTERIE.

Tragerea din 10 Aprilie 1895.

Brünn: 77 82 81 34 16

Călindarul zilei.

1/13 Aprilie). 1895.

Iulian: Maria Egipteanca.

Gregorian: Iustin

Soarele: rĕsare 5.50 apune 6.24 m.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 12 Aprilie n. 12 ore dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 127.1)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia vêntului
Observată	Diferenţa din preziuă			
717.7	—15	— 7.2	+4.3 — 6 8	SO

Din ţeară 11 Apilie n. 7 ore dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	759	— 6.8	V	1
Sătmar . . .	760	— 3.1	SO	2
Cluj	756	— 4.2	—	—
Orşova . . .	763	— 2.0	V	3
Arad . . .	760	— 1.7	O	1
Panciova . .	760	— 5.3	NV	4

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 10 Apr. n. 1895.

Sĕminţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	până
Grâu						
Bănăţenesc nou	75			76		
Grâu dela Tisa „	75			76		
Grâu „ Pesta „	75			76		
Grâu de Alba-Reg. „	75			76		
„ „ Bacîca „	75			76		
Grâu ung. de Nord „	75			76		

Sĕminţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	5.75	5.85
Orz	de nutreţ	60—62	6.25	6.55
„	de vinars	62—64	6.60	6.90
„	de bere	64—66	7.20	8.20
Ovĕs	—	39—41	—.—	—.—
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	6.55	6.60
„	de alt soiu	75	—	—
Meiu		—	6.20	6.80
Hrişcă		—	—	—

Marfă pe termin.		Soiul	Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
	Grâu	Sept.-Oct.	7.42		7.14
	„	Mart.-Apr.	6.80		6.82
	Cucuruz	Maiu-Iun.	6.39		6.41
	„	Iulie-Aug.	—		—
	Ovĕs	Mart.Apr.	6.28		6.30
	„	Oct.	—		—

Producte diverse		Soiul	Cursul dela	până
Preţul pe 100 chilograme.	Sĕm. de trif.	Lucernă ungurească	38.—	48.—
	„	roşie	58.—	67.—
	Oleu de rap.	rafinat	—	—
	Uns. de porc	dela Pesta	49.—	49.50
	„	dela ţeară	—	—
	Slănină	svêntată	42.50	3.-
	„	afumată	48.—	49.
	Sĕu		—	—
	Prune		—.	—.—
	Lictar	slavon, nou	17.—	18.—
	„	bănăţenesc	14.—	14. 0
	Miere	brută	—	—
	„	galbină străcurată	—	—
	Ceară	de Rosenau	—	—
	Spirt	brut	—	—
	„	Drojdiuţe de spirt	—	—

Cursul pieţii din Sibiiu.

Din 11 Aprilie n. 1895.

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.57	vênd.	9.63
Lire turceşti	„	11.—	„	11.08
Imperiali	„	9.73	„	9.8
Ruble ruseşti	„	1.29	„	1.30½

Bursa din Budapesta.

Din 10 Aprilie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ de aur ung. 4%	124.25
„ ung. val. cor. 4%	99.10
Împrumutul căilor ferate ung.	127.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	125.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	105.—
Bonuri rurale ung.	98.50
„ „ croate slavone	98.50
Obligaţiunile desp. regaliilor	101.
Împrumut cu premiu ung.	161.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	153.50
Renta de hârtie austriacă.	101.50
„ de argint austriacă.	101.50
„ de aur austriacă.	124.75
Losurile austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1095.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ „ „ austr.	—.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina“	101.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrăteşti	5.84
Napoleon-d'ori	9.84
Mărci 100 imp. germane	60.75
Londra 10 Livers sterlingi	124.40

Bursa de Viena.

Din 10 Aprilie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	124.20
Renta ung. v. c. 4%	99.15
Împrumutul căilor ferate ung.	127.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	125.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	105.—
Bonuri rurale ung.	98.80
„ „ croate-slavone	—.—
Împrumut cu premiu ung.	161. 0
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	153.—
Renta de hârtie austriacă.	101.60
„ „ argint austriacă.	101.80
„ „ aur austriacă	124.80
Losuri austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1084.—
„ „ de credit ung.	472.—
„ „ de credit aust.	408.70
Argintul	—.—
Galbeni împĕrăteşti	5.76
Napoleon d'ori.	9.73
Mărci 100 imp. germane	60.07
Londra 10 Livres sterlingi	131.87

Bursa de Bucureşti.

Din 9 Mart. v. — 4 ore p. m.	Cassa.
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	100
Împrumutul municipal 5%	87 ¾
Scrisuri func. rurale 5%	—
Scrisuri func. rurale 7%	—
Idem urbane 7%	—
„ „ 6%	102
„ „ 5%	87
Banca-Naţ. (100 lei vers. într.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	420
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	437
Soc. rom. de reasig.	118
Socr. de cou (250 lei vĕrs.)	106
Oblig. Cassei Pensiunilor	280
Agio	—
Schimb.	
Londra 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Paris 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
„	—
Agio	—

Pentru redacţie şi editură responsabil: **Ioan Ciontea.**

Proprietar: **T. Liviu Albini.**

16 1895. tkv. sz. [1344] 1—1

Árverési hirdetmény.

A topánfalvi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság által közzé tétetik, hogy *T. C. Gerasim* kereskedő czég Topánfalván végrehajtatónak *Enyedi Pánfil* topánfalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni 73 frt 50 kr. tőke, ennek 1893 január 1-től folyó 6% kamatai és 18 frt 80 kr. költség behajtása végett a topánfalvi kir. járásbiróság területéhez tartozó Topánfalva község 913. sztjkönyvben foglalt A. 1. sz. a. ingatlanra az árverés elrendeltetik.

Kikiáltási ár a következő:

Sorszám	Helyrajzi sz.	Megnevezés	Becsérték és kikiáltási ár frt	kr	Bánatpénz frt	kr
1	82/2	hrsz. ingatlan	400	—	—	—

és tartozékai a topánfalvi kir. telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános birói árverésen *1895. évi április hó 26-án d. e. 10 órakor* a becsáron alól és a becsár 10%-ának a birói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni. Vevő a vételárnak felét 30 nap alatt, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 60 nap alatt és ugyanazon naptól számitandó 6% kamatokkal együtt a tordai kir. adóhivatalnál 39425. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

E hirdetménnyel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóság és Topánfalva községe előljáróságával tekinthetők meg.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Topánfalván, 1895 január hó 23-án.

Muntean, kir. albiró.

Publicațiune.

Doritorii de a lua în arendă pe timp mai îndelungat o proprietate comasată de **280 jugĕre,** aflătoare pe teritorul comunei **Pinticul-românesc,** lângă Teaca, să se adreseze la subscrisul.

Tot de acì se pot cumpĕra **200 oi cu lapte și 100 sterpe** (cârlani), toate de calitatea cea mai bună.

Alexandru Auguru,
preot în Teke.

[1346] 1—3

Nr. **226**—1895. [1347] 1—3

Publicațiune.

Pădurea bis. din comuna **Șelcău,** (comitatul Târnavei-mari), consistătoare din **40 jugĕre cu lemne mare parte de fag, și 26 jugĕre tăietură de 5—11 ani,** se va vinde în **5 Maiu st. n. a. c. la 10 ore înainte de ameazi** pe calea licitațiunii. Prețul minimal al exclamării va fi **3500 fl. v. a.** Licitanții vor depune înainte vadiul de 10%. Doritorii de a participa la licitațiune, se pot informa detailat asupra condițiunilor de licitare în orele de oficiu, atât la oficiul parochial gr.-cat. din Șelcău, cât și la oficiul protopop gr.-cat. din Sibiiu.

Șelcău, în 7 Aprilie 1895.

Curatoratul bisericesc.

Concurs.

Se aduce la cunoștință că

Restaurantul la „Leu“

în Piața-mare a Făgărașului Nr. 813

consistător din 4 odăi și o bucătărie, este de dat în arendă cu toate drepturile de cârcimărit, începênd dela 24 Aprilie a. c. La cas de trebuință mai stau 3 odăi la dispositie. Informațiuni la adresa proprietarului

Nicolae Toma,
în Făgăraș.

[1287] 3—3

Spre plăcută luare la cunoștință

servească P. T. interesaților, că vênzarea de bere scutită de dare pentru export, dela 25 litri în jos s'a permis și berea noastră așa numită **„Lager“** și **„Bock“** se poate căpĕta de acum încolo, **afară de butoaie de 25 litri, și în sticle întocmai de 1/1 și 1/2 litru.**

Bereria dela „Trei stejari“
SIBIIU.

[298] 24—30

Oroloage, lanțuri de oroloage, giuvaere, prețioase, de aur și argint, provĕzute cu marca oficiului reg. ung.

Cel mai mare și mai frumos deposit

de tot felul de oroloage bine regulate. Numai oroloage veritabile elvețiene cu prețuri à la fabrică numai pe lângă plătire în bani gata în

atelierul de orologierie

a lui

IULIU ERŐS,

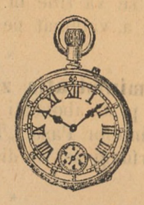

Sibiiu, strada Cisnădiei nr. 41.

Oroloage remontoar de argint pentru bărbați și femei cu și fără capac duplu 7, 8, 9—10 fl.

Oroloage remontoar de nikel pentru domni **veritabile elvețiene** 3 fl. 50 cr., **foarte fine,** cu marca **Urania** 5—6 fl.

Oroloage remontoar de nikel pentru domni **veritabile elvețiene** cu capac duplu 5 fl., **foarte fine** marca **Urania** fl. 5.50.

Oroloage rusești de argint veritabil de tula 9 fl., cu capac duplu și încrustate cu **aur,** anker 15—16 rubine 12—20 fl.

Oroloage remontoar de aur pentru dame cu sticlă de cristal 15 fl., cu capac duplu (masiv) împreună cu cutía 20 fl.

Oroloage remontoar anker de argint pentru domni cu capac duplu foarte masiv, toate 3 capacele de argint 10—16 fl.

Oroloage remontoar anker de aur pentru domni cu sticlă de cristal cu capac duplu 22—30 m. împreună cu cutía dela 30—37—50 fl.

Oroloage bune de părete, închise, cu mecanism de bătut mergênd 36 oare, cu **gravură frumoasă, veritabile de Schwarzwald** 3—4 fl.

Deșteptător veritabil american în căsulie de nikel cu și fără dată, deasemenea **foarte bune** 2—3 fl.

Orologiu cu pendul *veritabil vienez,* tras odată merge 8 zile, cu și fără mecanism de bătut 10—13 fl.

Lanțuri de argint *și brățare* pentru doamne dela 1 fl. 50 cr. până la 4 fl., **inele de argint și double** 30—80 cr.

Cercei de aur cu briliant simili frumos împreună cu cutía 4 fl. 50 cr., cu **diamant veritabil** 22—36 fl

Lanțuri de argint bărbătești pentru civili și militari dela 2 fl. până la 4—5 fl., **medalion de argint** dela 30 cr. în sus.

Inele de aur bărbătești și femeiești dela 5—10 fl., **lanțuri de aur femeiești** 11—24 fl., **bărbătești** dela 25—50 fl.

Afară de cele sus amintite am tot felul de articli de acest soiu precum și

mărfuri optice

Ochelari numai cu sticlă fină de **cristal** dela 40 cr. până la 14 fl., de **oțel, nikel, double și aur.**

Comandele din afară indicând numĕrul sau trimițênd sticla cea veche se **execută bine și repede în mod specialist.**

Lorgnete, ochianuri de câmp 4 fl. 50 cr. — 13 fl., foarte fine achromatice.

Reparaturi de oroloage și obiecte optice se execută în modul cel mai conștiențios, bine și ieftin.

Mărfuri neconvenabile se schimbă în decurs de opt zile sau la cerere se *înapoează banii.* Împachetarea se compută în prețul speselor proprii, la comande de oroloage cu pendul rugăm a se alătura 5 fl.

Oroloage de buzunar dela 2 fl. 50 cr., până la specialitatea cea mai excelentă am de tot soiul în deposit, de aur, de argint, nikel, albe și de goldin. (Un orologiu goldin cu capac duplu, cu căsulie foarte frumos gravată 6 fl.)

Rugându-mĕ pentru comande cât de multe, semnez cu toată stima

IULIU ERŐS,
Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 41

[3] 6—52

Pentru oroloage noue și reparaturi garanție cinstită de 2 ani!

Numai fabricatele cele mai fine, serviciul cel mai solid și conștiențios!!!

Toate reparaturile de oroloage și optice conștiențios, bine și ieftin!!

Mărfuri optice numai cu sticlă fină de cristal, serviciu specialist!

Diplomă de onoare. **Institut Tipografic T. L. Albini, Sibiiu.** Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI
Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE
Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi
Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recuisite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină de epistole
cu plicuri în casete.

EDITURA „TRIBUNEI“ ȘI A „FOII POPORULUI“.

Bilete de visită
după plac și cerere

Biblioteca poporală a „Tribunei“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar
român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Măcelarilor 21. **Librărie românească în Sibiiu** Strada Măcelarilor 21.

Pentru tipar responsabil **Iosif Marschall.**